

Muzeum opravuje další část zámeckých hradeb - u Tyršových sadů

25.10.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Zase o kus dál postoupila dlouhodobá oprava hradební zdi obepínající pardubický zámek. Tentokrát se dostalo na úsek v Tyršových sadech podél Sukovy třídy včetně zdi u druhého rondelu zámeckých valů. Východočeské muzeum, které zámek v majetku Pardubického kraje spravuje, navazuje na opravy v minulých letech. Obnova je možná díky spolupráci města Pardubice a Pardubického kraje.

„Více než kilometrovou hradební zeď opravujeme postupně po menších úsecích. Výhodné je to pro hradby i pro nás – na opravu celé zdi bychom těžko sehnali peníze,“ vysvětluje ředitel Východočeského muzea v Pardubicích Tomáš Libánek. Opravy přitom trápily už Viléma z Pernštejna, který unikátní opevnění vybudoval. Výstavba jej stála ohromné prostředky a hradby erodovaly již za jeho života. Dokonce existují písemné záznamy, ve kterých zmiňuje, že město by mělo hradby udržovat, a že pokud tomu tak nebude, nařídí měšťanům na údržbu přispívat.

V minulých letech Východočeské muzeum opravilo 522 metrů zdi od Labské brány napravo dál podél lipové aleje a dalších 85 metrů opačným směrem od vstupu do zámeckého areálu. Letošní pátá etapa vyspraví 940 metrů čtverečních, ale neotloukají se omítky v celé ploše, jen tam, kde jsou porušené. To je přibližně třetina až polovina plochy. Hotovo by mělo být do začátku prosince.

„Cena opravy na rok 2024 byla vysoutěžena za 1 394 689,80 korun bez DPH, z čehož 835 tisíc korun zaplatí Ministerstvo kultury,“ vysvětlil radní Pardubického kraje pro kulturu Roman Línek.

„Žadatelem o dotaci Ministerstva kultury z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón je každoročně město Pardubice. Úzká spolupráce mezi Východočeským muzeem, městem Pardubice a Pardubickým krajem je podmínkou obdržení dotace,“ zdůraznil Roman Línek.

Omítku měly hradby od počátku

„Valy pardubického zámku jsou svým rozsahem a zachováním jediným dokladem přechodové fáze fortifikace mezi gotikou a renesancí v celé střední Evropě,“ připomněl význam unikátního opevnění ředitel Východočeského muzea.

Hradební zeď Zámku Pardubice je 1335 metrů dlouhá a od svého vzniku byla chráněna omítkovou vrstvou. Eroze omítky i četné lokální statické problémy vedly vrchnost k četným opravám hradby – ať už udržovacím, kdy docházelo k doplňování odpadlých částí, nebo k přezdívání celých úseků zdiva od základu.

Na počátku tohoto tisíciletí bylo dotčenými institucemi a orgány památkové péče rozhodnuto o celkové obnově hradebního pásu, při které mělo dojít i ke scelení povrchů a barevnosti. Byla zvolena technologie omítání, která se v různých modifikacích uplatňuje dodnes.

V současnosti omítky trpí zemní vlhkostí, kterou nepříznivě ovlivňují rozdílné výškové úrovně terénu uvnitř a vně hradební zdi. Při opravě dělníci zcela odstraní stávající omítky a nátěry. Poté nanesou omítky, které odvádějí vodní páru obsaženou ve vzduchu a také vodu vázanou ve zdivu, takzvané kapilárně aktivní omítky, a nakonec vrchní vápenný nátěr. Díky použitým sanačním technologiím by opravy měly vydržet minimálně 15 let.

Hradební zeď tvoří ve spodní části převážně kamenné zdivo, v horní polovině na něj navazuje cihlová zeď, která vznikla v období barokních úprav zámku. Naposledy se hradby opravovaly v letech 2002 až 2010, předtím v letech 1930 až 1931.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/126798/muzeum-opravuje-dalsi-cast-zameckych-hradeb-u-tyrsovyh-sadu>